

Pamatakmeņi iemūrēti

«Pirms diviem gadiem pienācīgus ieguldījumus tādā bedrē, ka saprātām – pa vienam ārā netiksim. Tad arī radās ideja par jaunas rūpnīcas veidošanu. Nu mēs paši esam izrakši bedri,» ne bez humora, iemūrējot piena pārstrādes rūpnīcas pamatakmeņi, teica viens no SIA «Latvijas piens» izveidotājiem kooperatīva «Piena partneri KS» valdes priekšsēdētājs Modris Spuģis. Foto: Ivars Veiliņš

Ilze Knusle-Jankeviča

Šonedēļ ielikti jaunās piena pārstrādes rūpnīcas pamatakmeņi. SIA «Latvijas piens» valdes loceklis Raimonds Freimanis norāda, ka rūpnīcas celtniecību plānots pabeigt februārī. Ap to laiku būs saņemtas arī pirmās ražošanas iekārtas, bet jau aprīlī paredzēts sākt ražošanu.

Jaunās rūpnīcas pamatos iemūrēti četri akmeņi – pa vienam no katra Latvijas novada. No Zemgales – centība, no Vidzemes – patriotisms, no Latgales – saliedētība, no Kurzemes – izturība un sīkstums. Svinīgajā pasākumā piedalījās arī Jelgavas mērs Andris Rāviņš, zemkopības ministrs Jānis Dūklavs un Zemnieku saeimas priekšsēdētājs Juris Lazdiņš. «Jelgava sevi pozicionē kā ražošanas pilsētu, un, lai gan lielāks

akcents tiek likts uz mašīnbūvi un metālapstrādi, ir prieks, ka pie mums atgriežas arī pārtikas pārstrāde,» norāda A.Rāviņš. Savukārt zemkopības ministrs uzsver, ka piensaimniecība ir tāds pats bizness kā citi un, lai gūtu panākumus, jāprot ne tikai pārstrādāt izejvielas un saražot produktu, bet arī to veiksmīgi pārdot.

Līdz ar pamatakmeņiem jaunās rūpnīcas pamatos tika iemūrēta kapsula, kurā ielikts visu rūpnīcas īpašnieku – ap 600 zemnieku – saraksts, nauda, «Latvijas Avīzes» numurs, žurnāls «Piena Ziņas» un vēstījums ar īsu projekta aprakstu, norādi, ka Jelgava izraudzīta par jaunās rūpnīcas atrašanās vietu, jo ir ģeogrāfiskais centrs, kā arī izteikta cerība, ka līdz ar pamatakmeņu ielikšanu ielikts pamats visas piena rūpnīcas nozares stabilitātei.

Būvdarbus veiks SIA «UBB Būve» un pilnsabiedrība «Uni Būve» – viņu piedāvātā līgumcena ir 2,3 miljoni latu bez PVN.

«Tā kā mums mainījās ražošanas tehnoloģijas, nācās mainīt arī ēkas parametru un atkārtoti izsludināt būvniecības konkursu,» stāsta R.Freimanis. Pieteikumus iesniedza pieci pretendenti. Saskaņā ar noslēgto līgumu būvniekiem darbi jāpabeidz nākamā gada februārī. Pilnsabiedrības pārstāvis Imants Šneps norāda, ka priekšā ir saspringts darba cēliens, taču līdz februārim rūpnīca, kas tiks celta no paneļiem, un komunikācijas būs izbūvētas. Pēc tam atliks labiekārtošanas darbi. «Pirmās – martā vai aprīlī – saņemsim vājpiena koncentrāta ražošanas iekārtas, un ražošanu paredzēts uzsākt apmēram mēneša laikā. Savukārt siera ražošanas iekārtas saņemsim vēlāk, un ražošana varētu tikt uzsākta nākamajā septembrī,» tā «Latvijas piens» valdes loceklis.

Projekta kopējās izmaksas ir 10,5 miljoni latu, no kuriem kredīts ir aptuveni 6,5 miljoni, zemnieku pašu ieguldījums – 1,275

miljoni latu, bet ES līdzfinansējums – ap trim miljoniem. Pēc jaudām šī būs viena no lielākajām piena pārstrādes rūpnīcām Latvijā – dienā rūpnīcā varēs pārstrādāt 250 tonnas piena, mēnesī saražot 500 – 600 tonnas siera. Produkcija – vājpiena koncentrāts, krējums, Krievijas un Holandes tipa siers, kā arī dažādu šķirņu apaļie siers – paredzēta gan vietējam, gan eksporta tirgum. Jāpiebilst, ka rūpnīcas nosaukums būs SIA «Latvijas piens», bet ražotajiem produktiem būs a/s «Triķātas siers» zīmols.

Paredzēts, ka piena produktu ražošanā būs 50 jaunas darba vietas. «Mums ir nokomplektēta tikai uzņēmuma vadība, pārējos speciālistus un darbiniekus meklēsim konkursa kārtībā,» tā R.Freimanis.

Jāpiebilst, ka rūpnīca atradīsies Langervaldes ielā 7 uz četrus hektārus liela zemesgabala, ko «Latvijas pienam» iznomā Jelgavas pašvaldība.

Daļu mikriņu nomainīs pret ietilpīgākiem

Ilze Knusle-Jankeviča

Reaģējot uz starppilsētu reisu skaita samazinājumu, SIA «Jelgavas Autobusu parks» (JAP) nolēmis palielināt pārvadāto pasažieru skaitu maršrutā Jelgava–Rīga. To plānots panākt, nomainot 16 mazas ietilpības mikroautobusus pret lielākiem.

«Kopš līguma spēkā stāšanās brīdī, 2009. gada 1. janvāra, līdz

šim pasūtītājs Autotransporta direkcija reisu skaitu maršrutā Jelgava–Rīga ir samazinājis par 48 procentiem. Tas tika darīts ar domu «iesēdināt» pasažierus vilcienā, tomēr tas neizdevās, jo cilvēki sāka izmantot citas iespējas, tostarp nelegālos pārvadājumus,» skaidro JAP valdes loceklis Pēteris Salkazanovs. Tāpēc pieņemts lēmums 16 esošos mikroautobusus «Ford», kuros ir 16 sēdvietas, nomainīt pret ietilpīgākiem autobusiem. Lielā braukt gribētāju skaita dēļ darba dienu rītos praktiski visas biļetes laikā no pulksten 6 līdz 9 uz

Rīgu un vakaros no pulksten 16.30 līdz 20 no Rīgas tiek izpirktas iepriekšpārdošanā. «Ir pat gadījumi, kad cilvēki, kuri Rīgā strādā, pērk biļetes veselai nedēļai uz priekšu,» stāsta PSalkazanovs, piebilstot, ka biļeti var nopirkt desmit dienas iepriekš.

Konkursā par 16 mikroautobusu nomu uz pieciem gadiem uzvarēja SIA «Domenikss» un «Swedbank», kas piedāvāja «Mercedes Benz» mikroautobusus ar 16 sēdvietām un 11 stāvvietām. Kā pirmā iemaksa kalpos līdzšinējie «Ford» mikroautobusi – tas tika

paredzēts konkursa nolikumā, tādējādi ne tikai samazinot nomas maksu, bet arī atrisinot jautājumu par veco mikriņu realizēšanu.

Pirmā Vācijā ražoto «Mercedes Benz» partija jau ir saņemta, un mikroautobusi tiks pārbūvēti tepat Jelgavā, uzņēmumā «Universal LTD». Plānots, ka jaunie mikroautobusi pasažieriem sāks pārvadāt novembra otrajā pusē. «Jaunie mikroautobusi būs gan ērtāki un drošāki pasažieriem, gan ekonomiskāki uzņēmumam, jo vienā reišā varēs pārvadāt vairāk pasažieru,» norāda PSalkazanovs.

Pilsētā dezinficēs ūdensvadu; pirms lietošanas ūdens jāuzvāra

Sintija Čepanone

SIA «Jelgavas ūdens» informē, ka no 3. līdz 5. oktobrim pilsētā tiks veikta ūdensvada tīklu profilaktiskā dezinfekcija un skalošana.

Kā skaidro SIA «Jelgavas

ūdens» tehniskais direktors Viktors Juhna, profilaktiskās dezinfekcijas laikā ūdeni var lietot uzturā un sadzīvē, tomēr pirms lietošanas uzturā to ieteicams uzvāriet.

Ūdensvada skalošanas laikā ir iespējami īslaicīgi ūdens piegādes traucējumi.

«Jelgavas ūdens» atvainojas par sagādātajām neērtībām.

Parāds par NĪN jau miljons latu – pašvaldība uz solījumiem vairs nepaļausies

Sintija Čepanone

Gandrīz miljons latu – tāds uz 20. septembri ir nekustamā īpašuma nodokļa (NĪN) parāds par zemi un ēkām, ko pašvaldībai nav izdevies atgūt vairāku gadu garumā, un tas ir teju uz pusi vairāk nekā šādā laikā pagājušajā gadā. «Iepriekš pret nodokļa nemaksātājiem, ņemot vērā sarežģīto ekonomisko situāciju, izturējāmies ar sapratni, izsūtot brīdinājumus, taču tagad pret parādniekiem vērsisimies strikti – uz nemaksātāju solījumiem vairs nepaļausies,» saka pašvaldības Finanšu nodaļas vadītāja Ināra Krīgere.

Kopējā NĪN parāda summa, ieskaitot aprēķināto soda un nokavējuma naudu, uz 20. septembri ir 998 832 lati, tostarp juridiskās personas pašvaldībai parādā ir 503 923 latus, bet fiziskās – 494 909 latus. «Kaut arī NĪN izpilde pēc trijiem maksāšanas termiņiem pašvaldības budžetā šogad ir 78 procenti, kas ir salīdzinoši labs rādītājs, nedrīkstam pieļaut, ka pašvaldība zaudē teju miljonu latu negodprātīgu un ilgstošu nodokļa nemaksātāju dēļ, tāpēc jau tuvākajā laikā tiks īstenotas reālas darbības, lai šo naudu atgūtu,» tā I.Krīgere.

«No juridiskajām un fiziskajām personām nemaksātais nekustamā īpašuma nodokļa parāds tiks piedzīts bezstrīda kārtībā. Turklāt parādniekam jāreķinās, ka tam nāksies segt arī parāda piedziņas izmaksas,» uzsver Finanšu nodaļas vadītāja.

Jāpiebilst, ka kopumā ir četri NĪN maksāšanas termiņi – 15. marts, 15. maijs, 15. augusts un 15. novembris. «Izvērtējot

situāciju, vairs nepaļausies uz parādnieku solījumiem, jo tikai neliela daļa no viņiem izrāda iniciatīvu rast risinājumu, slēdzot vienošanos un parādu nomaksājot,» akcentē I.Krīgere, atklājot, ka lielākais parādnieks pašlaik ir uzņēmums «Larelini», kas NĪN nav nomaksājis 155 tūkstošu latu apmērā, savukārt 73 tūkstoši latu ir maksātnespējīgo uzņēmumu parāds.

Taču jāuzsver, ka kopējais parāds gandrīz miliona latu apmērā izveidojies vairāku gadu laikā, nenomaksātajam nodoklim piemērojot nokavējuma naudu, kas tiek aprēķināta no laikā nenomaksātās summas 0,05 procentu apmērā par katru nokavētu dienu.

Pagājušajā gadā uz 20. septembri kopējais NĪN parāds bija gandrīz uz pusi mazāks – 584 172 lati –, tostarp 352 310 latus nebija nomaksājušas juridiskās personas, bet 231 862 – fiziskās. «Parāda apjoma kāpumu neapšaubāmi ietekmējis arī fakts, ka kopš pagājušā gada NĪN tiek aprēķināts arī par mājokli,» tā I.Krīgere.

Jāatgādina, ka ēku un dzīvokļu īpašnieku pienākums ir pašiem savlaicīgi interesēties par NĪN apmēru un par to, vai nodoklis ir nomaksāts pilnā apmērā. NĪN pēdējais samaksas termiņš ir 15. novembris. Lai pārliecinātos par to, ka nodoklis nomaksāts pilnā apmērā, vai arī vienotos par parāda atmaksu un parāda atmaksas grafika sastādīšanu, fiziskās un juridiskās personas aicinātas vērsties Finanšu nodaļā – Jelgavas domes ēkā, 106., 107. vai 108. kabinetā – pirmdienās no pulksten 8 līdz 19 (pusdienas pārtraukums no pulksten 12 līdz 13), otrdienās, trešdienās, ceturtdienās no pulksten 8 līdz 17 (pusdienas pārtraukums no pulksten 12 līdz 13) un piektdienās no pulksten 8 līdz 14.30 (pusdienas pārtraukums no pulksten 12 līdz 12.30). Tālruni – 63005552, 63005550, e-pasta adrese: dome@dome.jelgava.lv.

Nevajag uzkurināt tur, kur nav, ko uzkurināt

■ **Kristīne Langenfelde**

«Deviņdesmito gadu sākumā krievu tautības cilvēkiem patiesi bija grūti aprast ar jauno situāciju Latvijā – mainīta valsts iekārta, valodas barjera, līdz ar to milzīgs bezdarbs, neziņa par savu vietu sabiedrībā. Toreiz bieži man kā skolotājam nāca klāt mani tautieši un jautāja: «Ko mēs tagad darīsim, kā mēs tālāk dzīvosim?» Tagad ir pagājuši 20 gadi, un mēs redzam, kā viss mainījies – šodien vismaz Jelgavā es droši varu teikt, ka problēmas cilvēkiem ir sadzīviskas, nevis nacionālas,» uzskata Jelgavas krievu biedrības «Istok» vadītāja Raisa Kozačenko.

Tieši šie jautājumi, kas deviņdesmito gadu sākumā radīja bažas krievu tautības cilvēkos, bija pamats tam, lai apvienotos un veidotu kopīgu krievu biedrību – aizstāvētu savas intereses, stiprinātu savas tradīcijas. Nākamgad «Istok» svinēs jau 20 gadu jubileju, un tās dibinātāja R.Kozačenko spriež, ka šodien cilvēkus pēc tautības daļa vien atsevišķi ieinteresēti politiķi, bet ikdienā sabiedrībā sen jau vairs nav barjeras starp dažādu tautību cilvēkiem. «Man kaimiņos dzīvo vien divas krievu ģimenes – pārējie ir latvieši. Kā jūs domājat, par ko mēs satiekoties runājam? Par nacionālām un politiskām lietām? Nē, mēs pārspriežam, cik šomēnes liels elektrības vai ūdens rēķins, cik traki, ka atkal kāds bez darba palicis... Lūk, tas satrauc cilvēkus – nevis latviešus vai krievus, bet ikvienu no mums,» tā R.Kozačenko.

Jūs apstiprināt to, ko bieži gadās dzirdēt ikdienas sarunās, bet ne publiskajā telpā – nacionālās problēmas šodien nav aktuālākas un tās kultivē tikai atsevišķas organizācijas.

Tieši tā – ieklausieties, kas par to runā: kāds, kurš grib nokļūt ērtā krēslā, un pēc tam – kaut ūdens plūdi... Tie ir tikai pompozi vārdi, kuriem nav pamata, un sabiedrība to sāk saprast. Vēl visiem spilgti atmiņā ir tikko aizvadītās vēlēšanas – ko tajās ieguva partija, kuras galvenais trumpis ir krievu valoda? Šī kārts vairs nestrādā.

Es uzskatu, ka daudz produktīvāks darbs valstī būtu tad, ja šos jautājumus noliktu malā un risinātu lietas, kas ir svarīgākas – ekonomika, bezdarbs, pensijas, sociālā joma. Jā, es esmu krievu tautības cilvēks, bet pat man jau šķebina masu medijos dzirdamā uzkurināšana – nevajag taču kurināt tur, kur nav, ko kurināt!

Ko jūs domājat par ideju Latvijā ieviest divas valodas – latviešu un krievu?

Es uzskatu, ka tas nav vajadzīgs. Tik mazā valstī kā Latvija divas valodas ir absurds. Jā, es vienīgi piekrišu, ka valoda varētu būt problēma nelielai daļai pensijas vecuma cilvēku, kuriem mūža nogalē to nu jau ir grūti iemācīties, bet jaunajiem valoda nu nekādi nedrīkst būt problēma – ja tu dzīvo Latvijā, tad tev ir jāzina latviešu valoda perfekti. Man absolūti nebija pieņemams gadījums ar bijušo «Saskaņas centra» Saeimas deputātu Valēriju Kravcovu, kurš bija gatavs strādāt Saeimā, balsot par valsts likumiem, neprotot valsts valodu. Man, krievu cilvēkam, pat pie televizora sēžot un uz to visu skatoties, bija kauns – nezinu, kā viņš varēja neizjust kaunu...

Atceros, kad tikko izveidojām biedrību, pavērsās iespēja caur dažādiem projektiem kursos mācīties latviešu valodu bez maksas un pēc tam, nokārtojot noteiktos eksāmenus, iegūt arī Latvijas pilsonību. No mūsu biedrības to tiešām daudzi izmantoja – cilvēki pirmspensijas vecumā ar tik lielu atbildības sajūtu labprāt gāja, mācījās un pēc tam saņēma pilsoņa aplieciņu. Viņiem tas bija notikums! Cilvēkam taču nepārtraukti ir jāattīstās, jāmācās, jāpilnveidojas...

... tajā pašā laikā nepazaudējot savu identitāti.

Tieši tā, savs «es» ir ļoti būtisks katram no mums, bet tas, ka krievu cilvēks apgūst latviešu valodu, integrējas sabiedrībā, jau nenozīmē, ka viņš pazaudē sevi. Ir pagājuši 20 gadi, bet vai tāpēc mēs savās ģimenēs vairs nerunājam krieviski, vai tāpēc mēs kopīgi nesvinam krievu svētkus, negodājam savas tradīcijas? Mums jau nekas nav atņemts – tikai no pašiem ir atkarīgs, cik svarīgi mums tas ir, cik ļoti mēs tajā gribam iesaistīties.

Jūs gribat teikt, ka ie-

«Savs «es» ir ļoti būtisks katram no mums, bet tas, ka krievu cilvēks apgūst latviešu valodu, integrējas sabiedrībā, jau nenozīmē, ka viņš pazaudē sevi. Ir pagājuši 20 gadi, bet vai tāpēc mēs savās ģimenēs vairs nerunājam krieviski, vai tāpēc mēs kopīgi nesvinam krievu svētkus, negodājam savas tradīcijas? Mums jau nekas nav atņemts – tikai no pašiem ir atkarīgs, cik svarīgi mums tas ir, cik ļoti mēs tajā gribam iesaistīties,» uzskata Jelgavas krievu biedrības «Istok» vadītāja Raisa Kozačenko.

Foto: Ivars Veilīns

spējas ir, bet ne visi tās izmanto?

Jā, jo tie, kuri saka, ka viņam kaut kas tiek atņemts vai nepietiekami dots, vienkārši neizmanto iespējas. Ja es gribu, es vienmēr atradīšu, kā piepildīt savu dzīvi, bet, ja negribēšu, tad tā arī sēdēšu mājās un čīkstēšu, ka nekas jau nenotiek. Bet paskatieties apkārt – notiek! «Istok» krievu publikai visa gada garumā rīko virkni kvalitatīvu un labu pasākumu, kuros iesaistīties. Tie ir Masļenica, Ziemassvētki, sadraudzības vakari ar citām biedrībām, dažādi koncerti, dzejas vakari, tāpat mēs iesaistāties teju visās lielākajās pilsētas aktivitātēs – ir Pilsētas svētki – mēs esam klāt; notiek sporta diena – mēs piedalāmies! Tā varētu uzskaitīt vēl ilgi. Un, ja es redzu, ka zāle ir pilna cilvēkiem, tā tad tas kādam ir vajadzīgs, bet tiem, kas sēž malā un čīkst, es ieteiktu nākt klajā ar savām idejām. Ja nepatīk viena vai otra aktivitāte, ir cits redzējums – lūdsu, nāciet uz Sarmas ielu 4, uz mūsu biedrību, un mēs kopīgi atradīsim veidu, kā uzlabot mūsu darbu. Bet galvenais jau ir nepalikot malā.

Sabiedrībā daudz runā par integrāciju. Kā jums šķiet, vai Latvijā tā notiek pareizajā virzienā?

Man būs grūti runāt par Latviju kopumā, jo pilsētu un vietu ir tik daudz, katrā savs redzējums. Es varu spriest par to, kā

šajā jomā notiek Jelgavā, un te es redzu, ka virziens ir pareizs. Mūsu biedrību pilsēta atbalsta, mums ir brīva iespēja rīkoties, tikai pašiem tas jāgrib. Tās lielākās dāvanas, ko no pilsētas domes saņemam, ir mūsu mājas – 2004. gadā domes priekšsēdētājs Rāviņa kungs mums pasniedza tiešām lielu dāvanu: pašiem savas telpas Pulkveža Briēža ielā 26, bet pagājušajā gadā šīs skaistās un plašās telpas Sarmas ielā 4. Nu jau šī māja ir visu kultūras biedrību apdzīvota, te mēs jūtamies kā savējie. Un arī tas, ka mūsu pasākumus ar savu klātbūtni vienmēr pagodina domes vadība, jau vien ir apliecinājums tam, ka mēs pilsētai esam svarīgi.

Un patiesībā jau viss sākums nebūtu iespējams bez pašvaldības atbalsta. Sabiedrības integrācijas pārvaldes vadītāja Rīta Vectirāne bija tā, ar kuru mēs kopā šo ceļu sākām – es viņu uzrunāju un teicu: kaut kas jādarā! Savukārt viņa atsaucās, un tagad mums ir integrācijas pārvalde, savas mājas, atbalstīti projekti, idejas. Jā, vienmēr jau gribētos izdarīt vairāk, iegūt vairāk līdzekļu, lai mūsu darbībai vēriens plašāks, bet diemžēl mums spēka ir tik, cik ir.

Vai nav mazliet skumji, ka biedrībai arvien mazāk pievienojas gados jauni cilvēki – vai nezūd ticība, ka pēc gadiem 10 vai 20 šis darbs vēl kādam būs vajadzīgs?

Skumji varbūt nav īstais vārds, bet, protams, negribētos, ka 20 gados ieguldītais tā vienkārši izplēn. Jā, kad mēs sākām, mums visiem bija ap 40 – 50 gadu. Šobrīd mūsu jaunākais biedrs ir vecāks par 40 gadiem, bet vairums – jau pensijas gados. Ar jaunajiem ir tā: viņiem šobrīd vienīgā dzīves prioritāte ir nauda. Jaunā paaudze ir materiālisti, viņiem ir svarīgi iekārtoties, nopelnīt, nostāties uz kājām. To zinu pēc sava dēla – garas darba stundas, nogurums, mājas... Jaunajiem nav laika sabiedriski darboties. Jā, varbūt viņi to gribētu darīt citādākā veidā, bet, kā jau teicu, lūdsu, nāciet, jaunieši, sakiet, ko jūs gribat, realizējiet savas idejas! Taču kopumā es uz to raugos pragmatiski – gadu gaitā esam secinājuši, ka iesaistīšanās biedrībā kļūst aktuāla tā ap gadiem 40, un arī tas taču nav slikti, ka cilvēks noteiktā vecumā nobriest sabiedriskajai dzīvei – tā tad turpinājums būs. Un man tiešām ir svarīgi, lai Jelgavā, manā pilsētā, šis darbs paliktu.

Jūs sakāt – Jelgavā, manā pilsētā...

Jā, man jau nav citas pilsētas – šeit es esmu uzaugusi un visu mūžu nodzīvojuši. Noteikti esmu Jelgavas patriote, un arī šajā gadījumā manai tautībai nav nozīmes. Es, tāpat kā jebkurš cits, vērtēju, kā pilsēta dzīvo, elpo, attīstās. Un zināt, kas mani šodien iepriecina visvairāk? Mana Raiņa iela beidzot būs skaista!

Pilsētnieks vērtē

Vai jūs godprātīgi maksājat nekustamā īpašuma nodokli?

Inese Saulīte,
kasīere:

– Dzīvoju pie vecākiem. Zinu, ka viņi, tiklīdz no pašvaldības saņēma paziņojumu par nodokļa apmēru un līdz kuram tas jāsamaksā, nokārtoja rēķinus. Par zemi un māju samaksājām 36 latus. Summa nav liela, un vecāki jau bija rēķinājušies, ka apmēram tādu naudu viņiem šogad jāatvēl šim mērķim.

Anita, mājsaimniece:

– Tas noteikti ir jāsamaksā! Mani priecē fakts, ka pašvaldība piedāvāja iespēju šo nodokli nomaksāt vairākos maksājumos. It kā jau 20 latu, šķiet, nav daudz, taču arī tā mūsdienās ir nauda, tāpēc izvēlējos ik pa trim mēnešiem maksāt piecus latus. Lielākā daļa jau nomaksāta.

Ināra Švānberga, šuvēja:

– Ja cilvēks nevēlas problēmas, pret nodokļu nomaksu nemaz nevar negodprātīgi izturēties! Jau gada sākumā, kad saņemam paziņojumu no pašvaldības, nokārtojām šo maksājumu. Par māju un zemi samaksājām 70 latus. Pienākums izpildīts, un nu varam mierīgi dzīvot. Taču zinu, ka dažiem kaimiņiem ir problēmas šo nodokli nomaksāt, jo pietrūkst naudas.

Aivars Trautmanis, topošais pensionārs:

– Lai neradītu sev liekas problēmas ar tiesu izpildītājiem, nauda šim mērķim bija jāatrod, tāpēc nodokli nomaksājām. Man šis nodoklis bija jānomaksā par vairākiem īpašumiem – kopā kādi 300 latu, taču es ceru, ka nāks labāki laiki un es kādu no īpašumiem varēšu par labu naudu pārdot, tad arī šo naudu atgūšu. Taču man šķiet, ka tomēr tie 300 latu bija pārāk liela summa.

Sergejs, bezdarbnieks:

– Jā, esmu saņēmis paziņojumu, ka man ir jānomaksā nekustamā īpašuma nodoklis – 28 latu, taču es to neesmu izdarījis. Šobrīd esmu bez darba, un man vienkārši nav naudas, ko samaksāt, jo galvenais pašlaik ir izdzīvot. Taču es ceru, ka līdz šī gada beigām man to izdosies nokārtot.

«Jelgavas Vēstnesis»
Metiens – 28000 eks.
Iznāk ceturtdienās
Reģistrācijas apliecības
nr. 000703171

Izdevējs: JPA «Zemgales INFO»
Adrese: Pasta iela 47 – 214,
Jelgava, LV – 3001
Galvenā redaktore:
Kristīne Langenfelde
Redakcija: tālr. 63048801,
e-pasts: redakcija@info.jelgava.lv
www.jelgavasvestnesis.lv
«Zemgales INFO» birojs
tālr./fakss: 63048800,
e-pasts: birojs@info.jelgava.lv
Iespējamais: SIA «Rene plus»

© Pārpublicēšanas gadījumā atsauc uz «Jelgavas Vēstnesis» obligāta. Par sludinājumu un paziņojumu saturu atbild to iesniedzējs.

Skaitļi runā

Vai esat apmierināts ar Saeimas vēlēšanu rezultātiem?

Tāds rezultāts jau bija paredzams

34

Jā, Saeimā iekļuva tās partijas, kuras es tur gribu redzēt

6

Esmu vilies, jo vēlētāji nav izdarījuši pareizos secinājumus

30

Vienalga, kāds ir rezultāts, tāpat nekas nemainīsies

22

Savu viedokli paud

www.jelgavasvestnesis.lv

Valsts grib atteikties līdzfinansēt GMI un dzīvokļa pabalstu

Ilze Knusle-Jankevica

Publiski izskanējis informācija, ka nākamgad pašvaldībām valsts nepiešķirs līdzfinansējumu garantētā iztikas minimumam jeb GMI un dzīvokļa pabalsta nodrošināšanai. «Tas nozīmē, ka esošie līdzekļi samazināsies par pusmiljonu,» skaidro Sociālo lietu pārvaldes vadītāja Rita Stūrāne, norādot, ka pašvaldība meklēs iespējamos risinājumus, lai palīdzību tomēr varētu saņemt pēc iespējas plašāks klientu loks.

Šobrīd valstī noteiktā GMI apmērs ir 40 lati pieaugušam cilvēkam un 45 lati – nepilngadīgam. Līdz šim valsts tam arī nodrošināja līdzfinansējumu – šogad tas bija 50 procentu apmērā –, bet nu jau publiski izskanējusi informācija, ka turpmāk pašvaldībām galā būs jātieks pašām. Uz pašvaldību pleciem pilnībā būs arī dzīvokļa pabalsts, kuru valsts līdz šim līdzfinansēja 20 procentu apmērā. «Princīpā tas nozīmē, ka samazināsies personu skaits, kas šos pabalstus saņems,» rezumē R. Stūrāne, piebilstot, ka līdz 1. novembrim Sociālo lietu pārvalde pašvaldībā jāiesniedz aprēķins un iespējamie risinājumi, ņemot vērā finanšu resursu samazinājumu.

Pulciņos var iepazīt profesijas

Ritma Gaidamoviča

Arī šajā mācību gadā Rietumzemgales profesionālās izglītības kompetences centrs «Jelgavas Amatniecības vidusskola» dod iespēju 8. un 9. klašu skolēniem īpašos pulciņos jau laikus iepazīt vairākus arodus, lai pārliecinātos, vai ieceļtā profesija ir piemērotākā. Pirmās nodarbības – 3., 4. un 5. oktobrī, bet skolēni aicināti pieteikties iepriekš.

Skolas direktores vietnieks Uldis Sokolovs stāsta, ka mērķis paliek nemainīgs – dot iespēju jauniešiem saprast, vai viņš vēlas mācīties profesionālajā skolā un vai viņa vēlnes un intereses saskan ar to, ko dara šeit. «Šie interešu pulciņi ļauj skolēnam praktiski iepazīt arodu un apjaust, vai iedomātā nākotnes profesija patīk, lai nav tā, ka gada vidū mācības jāpamet, jo viņš sapratis, ka nevēlas kļūt, piemēram, par automehāniķi,» tā U.Sokolovs.

Rietumzemgales profesionālās izglītības kompetences centrs «Jelgavas Amatniecības vidusskola» 8. un 9. klašu skolēniem piedāvā apmeklēt sešus dažādus profesij...

«Mums būs jādomā, ko varēsim nodrošināt, kuriem pabalsta veidiem jāmaina apmērs un noteikumi,» tā Sociālo lietu pārvaldes vadītāja.

Šogad GMI piešķirts 1034 ģimenēm jeb 2324 personām, un izmaksātā summa ir 347 735 lati. Dzīvokļa pabalsts piešķirts 3932 ģimenēm par kopējo summu 492 770 lati.

Sociālo pakalpojumu un sociālās palīdzības likums paredz – lai saņemtu GMI pabalstu, personai darbspējas vecumā jāreģistrējas Nodarbinātības valsts aģentūrā (NVA) un jāsaņem bezdarbnieka statuss. Bezdarbnieku un darba meklētāju atbalsta likums nosaka, ka tiesības uz bezdarbnieka statusu pēc reģistrēšanās NVA ir personai, kura neestrādā un nav pašnodarbinātais, meklē darbu, ir vecumā no 15 gadiem līdz valsts vecuma pensijas piešķiršanai nepieciešamajam vecumam, neiegūst izglītību klātienē vispārējās vidējās vai profesionālās vidējās izglītības iestādē, izņemot vakarskolu, neveic komercdarbību vai tās komercdarbība apturēta saskaņā ar normatīvajiem aktiem, nav pilnā valsts apgādībā.

Jāpiebilst, ka šobrīd ir sagatavoti, bet vēl nav pieņemti šī likuma grozījumi, kas paredz: bezdarbnieka statusu nevarēs iegūt personas, kas iegūst izglītību klātienē pamatizglītības vai vidējās izglītības iestādē, izņemot vakara (maiņu) skolu. R.Stūrāne gan uzskata, ka izmaiņas likumā būtiski nemainīs pabalsta saņēmēju loku.

onālos pulciņos, kuros iespējams iepazīt šādus profesijas – dator sistēmu tehniķis, apdares darbu tehniķis, mēbeļu galdnieks, viesmīlības pakalpojumu speciālists, sekretārs un automehāniķis. Visas nodarbības ir bez maksas, arī mācību materiālus nodrošinās skola, kā to paredz Eiropas Sociālā fonda atbalstītais projekts «Atbalsta pasākumu īstenošana sociālās atstumtības riskam pakļautajiem izglītojamiem Jelgavas Amatniecības vidusskolā», kur iegūts finansiālais atbalsts. Nodarbības notiks reizi nedēļā un ilgs divas mācību stundas, sākums – pulksten 15.20. Kopā divu mēnešu laikā būs astoņas nodarbības.

Lai piedalītos pulciņos, līdz 3. oktobrim jāpiesakās pa tālruni 63025605, 63025628 vai e-pastu: sekretare_jav@apollo.lv. Piesakoties jānorāda vārds, uzvārds, izvēlētais pulciņa nosaukums, skola un klase, kā arī telefona numurs, lai varētu sazināties. Pirmā nodarbība dator sistēmu tehniķiem būs 3. oktobrī, apdares darbu tehniķiem, mēbeļu galdniekiem, sekretāriem un automehāniķiem – 4. oktobrī, viesmīlības pakalpojumu speciālistiem – 5. oktobrī. «Ja kāds skolēns nebūs pieteicies, droši var nākt uz pirmo nodarbību. Pievienoties var arī vēlāk – par to jāinteresējas skolā,» piebilst U.Sokolovs.

Amatniecības vidusskolas profesionālie interešu pulciņi 8. un 9. klašu skolēniem

Pulciņa nosaukums (Kvalifikācija)	Norises periods 2011. gada oktobris – novembris	Norises vieta
«Viss par datoru» (dator sistēmu tehniķis)	reizi nedēļā – pirmdienās	Dobeles iela 43, 1.5. telpa
«Jaunais profesionālis» (apdares darbu tehniķis)	reizi nedēļā – otrdienās	Pulkveža O.Kalpaka iela 37
«Koka meistars» (mēbeļu galdnieks)	reizi nedēļā – otrdienās	Pulkveža O.Kalpaka iela 37
«Viesnīcas saimnieks» (viesmīlības pakalpojumu speciālists)	reizi nedēļā – trešdienās	Pulkveža O.Kalpaka iela 37
«Sekretārs» (sekretārs)	reizi nedēļā – otrdienās	Pulkveža O.Kalpaka iela 37
«Mans auto» (automehāniķis)	reizi nedēļā – otrdienās	Pulkveža O.Kalpaka iela 37

Bērnudārzos vasarā paveikts daudz

Ritma Gaidamoviča

Pilsētas pirmsskolas izglītības iestādēs, lai sagatavotos jaunajam mācību gadam, vasarā izdarīts daudz – vairākos bērnudārzos sakārtoti rotaļu laukumi, veikti iekštelpu remontu, visos papildināta mācību materiāla bāze. Taču jau šobrīd iestāžu vadība iezīmējusi tos darbus, kas veicami tuvākajā laikā, piemēram, visā «Pasaciņā» teritorijā jāizbūvē āra apgaismojums, «Kamolītī» jāveic koplietošanas telpu remonts.

«Pirmsskolas izglītības iestādes jaunajam darba cēlienam sagatavojušās labi. Pabeigti siltināšanas darbi «Pasaciņā» un «Kamolītī», vairākos dārziņos labiekārtota apkārtnē, visās iestādēs ir papildināta materiāla bāze. Bērnudārzi var pilnvērtīgi strādāt,» atzīst Jelgavas Izglītības pārvaldes galvenā speciāliste pirmsskolas izglītības jautājumos Sarmīte Joma, kura kopā ar domes vadību un Izglītības pārvaldes vadītāju Guntu Anzu apsekojusi visas pirmsskolas izglītības iestādes, lai pārliecinātos par to gatavību jaunajam mācību gadam.

Uzstādīs piecus radarus

Ilze Knusle-Jankevica

Oktobrī uz Latvijas ceļiem uzstādīs 44 jaunus foto radarus, no kuriem pieci būs arī Jelgavas apkaimē, informē Valsts policija. Radari tiks uzstādīti līdz 21. oktobrim.

Jelgavas apkaimē stacionārie radari būs uz A8 (Rīga–Jelgava–Liepāja robeža) un A9 (Rīga–Skulte–Liepāja) šosejas. Ceļa posmā Rīga–Jelgava paredzēts uzstādīt divus radarus, kas ātruma mērījumu veiks katrs savā virzienā braucošajiem transporta līdzekļiem: 20,5 kilometrā pretī mājai «Nāburdziņi» Jaunolainē un posmā no Olaines līdz Jelgavai.

Uz Rīgas–Liepājas šosejas Valgundes pagasta teritorijā būs trīs radari, kas ātruma mērījumu veiks abos braukšanas virzienos: 19.1 kilometrā pie autobusa pieturas «Ložmetējkaļns», 21,2 kilometrā un 22. kilometrā.

Šobrīd Latvijā darbojas četri fotoradari, un Valsts policijas Prevencijas pārvaldes priekšnieks Edmunds Zivtiņš uzskata, ka tie jau ir atmaksājušies desmitkārt un būtiski samazinājuši vidējo braukšanas ātrumu uz ceļiem. Pēc viņa teiktā, gadā par fotoradaru fiksētiem pārkāpumiem tiek iekasēti apmēram 350 tūkstoši latu. Līdz gada beigām valstī plānots ieviest vairākus nē 150 jaunu fotoradaru – gan stacionāros, gan pārvietojamos.

«Pilādzīti» atjaunoti āra rotaļu laukumi un celiņi, kas ved uz tiem. Kaut arī visās pirmsskolas izglītības iestādēs notiek mācību process, šobrīd remontdarbi vēl nav pabeigti bērnudārzā «Zemenīte», kur tiek izbūvēts divslīpņu jumts. «Taču personāls ir visu sakārtojis tā, lai tas mācību procesam netraucētu,» piebilst S.Joma.

Gan Izglītības pārvaldes vadītāja, gan pārējie komisijas dalībnieki atzīst, ka pirmsskolas izglītības iestādēs daudz domāts par drošības jautājumiem, materiālās bāzes papildināšanu un vides veidošanu. Taču jau šobrīd iestāžu vadība iezīmējusi tos darbus, kas veicami tuvākajā laikā. Piemēram, «Pasaciņas» teritorijā jāizbūvē papildu āra apgaismojums, «Kamolītī» jāveic kāpņutelpu un aktu zāles remonts. «Rotaļā» jārisina jautājums par žogu Zvaigžņu diķa pusē un sporta zāles remontu. Noteikti aktuāls ir jautājums par piekļuvu bērnudārzam «Lācītis».

Pārtikas pakas tagad daļa trīs vietās pilsētā

Ritma Gaidamoviča

Eiropas Komisijas finansētās pārtikas pakas trūcīgiem iedzīvotājiem tagad Jelgavā var saņemt trīs vietās – trešdienās no pulksten 10 līdz 13 pārtikas pakas izsniedz arī biedrības «Latvijas Samariešu apvienība» telpās Svētes ielā 26 – 8.

Latvijas Sarkanā Krusta (LSK) Jelgavas komitejas vadītājs Jānis Verzemnieks informē, ka trešais paku dalīšanas punkts darbu Jelgavā sācis vakar. «Lēmumu par tā izveidi pieņēma LSK, jo šobrīd veidojas lieli pārtikas paku uzkrājumi un līdzšinējās dalīšanas vietās – radošo domu un darbu centrā «Svētelis» un LSK Jelgavas komitejā – trūkst telpu, kur uzglabāt pāri palikušās pakas. Taču irēt papildu telpas nebūtu ekonomiski,» skaidro J.Verzemnieks. Viņš stāsta, ka šobrīd Jelgavā ir reģistrēti gandrīz 4800 trūcīgi un katru mēnesi pilsēta saņem apmēram 4000 pārtikas paku, taču izņemta tiek tikai puse, līdz ar to veidojas uzkrājumi. Šobrīd gan «Svētelī», gan LSK Jelgavas komitejā glabājas apmēram 5000 paku katrā vietā. «Kāpēc tā? Tāpēc, ka, neskatoties uz

situāciju, kurā cilvēks nonācis, viņu neapmierina pārtikas pakas produktu sortiments. Viņaprāt, cik tad ilgi var būt pārslas,» tā J.Verzemnieks, piebilstot, ka situācija noteikti mainīsies, jo jaunie noteikumi paredz, ka nākamgad Eiropas Komisija par četrām reizēm samazinās paku skaitu pilsētā – tad noteikti nodarēs uzkrātās pakas.

Jāpiebilst, ka no jūlija ir paplašināts paku saņēmēju loks. Proti, tagad pakas var saņemt ne tikai trūcīgās personas, bet arī maznodrošinātās personas un personas, kuras ārkārtas situācijas (stihisku nelaimes) vai iepriekš neparedzamu apstākļu dēļ nespēj apmierināt savas pamatvajadzības. J.Verzemnieks stāsta, ka precīza uzskaitē, cik personu ar šādu statusu saņēmušas pakas, gan netiek veikta, taču, viņaprāt, palīdzība tiek sniegta vairākiem simtiem cilvēku mēnesī.

Jāatgādina, ka Eiropas pārtikas pakas «Svētelī» Pļavu ielā 2 izsniedz otrdienās, trešdienās un ceturtdienās no pulksten 11 līdz 16, LSK Jelgavas komitejā Stacijas ielā 13 – pirmdienās, trešdienās un ceturtdienās no pulksten 11 līdz 15, bet Latvijas Samariešu apvienībā Svētes ielā 26 – 8 (ieeja no pagalma) – trešdienās no pulksten 10 līdz 13.

Īsi

Nīderlandes Karalistes vēstniecība sadarbībā ar Jelgavas pilsētas pašvaldību un Zemgales reģionālo Kompetenču attīstības centru (ZRKAC) 4. oktobrī pulksten 14 Jelgavā uzņēmusi aicina uz prezentāciju «Sadarbības iespējas Nīderlandē». Pēc tam paredzētas individuālas konsultācijas. Tikšanās notiks ZRKAC Svētes ielā 33, un tajā piedalīsies ārkārtējais un pilnvarotais Nīderlandes vēstnieks Latvijā Juriāns Krāks un viņa padomnieks uzņēmējdarbības jautājumos.

Čakstes bulvāra rekonstrukcijas darbu laikā no pirmdienas, 3. oktobra, tiek slēgta ietve uz tilta pār Driksu Pilsalas ielas pusē. Gājējiem šķērsot Čakstes bulvāri atļauts tikai viesnicās «Jelgava» pusē, izmantojot gājēju tuneli zem Lielās ielas un gājēju pāreju Lielās un Akadēmijas ielas krustojumā. Transporta kustība Lielās ielas un Čakstes bulvāra krustojumā saglabājas līdzšinējā.

Pirmsskolas izglītības iestādes «Kamolītīs» vadītāja Anita Bērziņa atzīst, ka šogad lielākais ieguvums ir nosiltināta bērnudārza ēka. «Apkure šobrīd vēl nav pieslēgta, taču jūtam, ka telpās jau ir siltāks,» tā vadītāja.

Foto: Ivars Veiliņš

Aģentūra «Kultūra» atjauno tautas lietišķās mākslas studiju «Dekors» jeb klūdziņu pišanas nodarbnības. Nodarbnības vadīs Annis Jāne. Pirmā tikšanās – 6. oktobrī pulksten 18 kultūras namā. Iesaistīties aicināti gan bijušie «Dekora» dalībnieki, gan jauni interesenti, kuri vēlas apgūt klūdziņu pišanu.

1. oktobrī pulksten 11 Ģederta Eliasa Jelgavas Vēstures un mākslas muzejā notiks zinātniska konference, veltīta rakstnieces Annas Brigaderes 150. jubilejai un pirmā sievietēm veltītā izdevuma latviešu valodā «Garģu pērļu rota» 300 gadiem, ko rīko Latvijas Universitāte. Konference būs mācību spēku lasījumi, Alunāna teātris spēlēs fragmentu no lugas «Spiridīts», bet Tērvetes amatierteātris – no «Sievu kari ar Belcebulu». Šajā dienā atklās arī izstādi «Jelgavā izdotās grāmatas», kas veidota sadarbībā ar grāmatu kolekcionāru J.Vilku. Pasākums ir bez maksas.

Ritma Gaidamoviča

Advertisement for Elvi bank services, including interest rate tables for various services like savings and deposits.

Advertisement for the Bērnu sociālās aprūpes centrs, detailing office hours and contact information.

Advertisement for Jelgavas Mākslas skola, listing classes and activities for children.

«Eksportētāji šķeldas kravas varētu pagriezt uz Jelgavu»

■ **Sintija Čepanone**

Līdz ar 2013. gada apkures sezonu Jelgavā darbs jāuzsāk jaunajai biokoģenerācijas stacijai. Tas nozīmē, ka mūsu pilsētā, lai nodrošinātu siltumapgādi, pamatā tiks izmantota nevis dabasgāze, bet gan biokurināmais – šķelda. Pēc SIA «Fortum Jelgava» aplēsēm, jaunā stacija, kurināta ar biomasu, spēs saražot 85 procentus no pilsētai nepieciešamā siltuma, un tikai aukstākajos ziemas mēnešos plānots izmantot gāzi. Tas, savukārt, nozīmē mazliet zemāku un galvenais, stabilāku siltumenerģijas tarifu, kā arī vismaz 23 jaunās darbvietas stacijas apkalpošanā un ap 300 netiešajām darbvietām kurināmā piegādes ķēdē un citu pakalpojumu sniegšanā.

Jau pašlaik ar maģistrālās siltumtrases rekonstrukcijas darbiem «Fortum Jelgava» sākusies īstenot ieceris par biokoģenerācijas stacijas būvniecību Rūpniecības ielā un apzina potenciālos šķeldas piegādātājus. «Jelgavas Vēstnesis» noskaidro, kāda situācija pašlaik ir biokurināmā tirgū Latvijā.

Šķeldas ražošana – iespēja pelnīt

«Pat tad, ja visu enerģiju ražotu no biomasas, mūsu valstī pieejamie resursi trīs reizes pārsniedz teorētisko patēriņu, un tas vien apliecina, ka biokoģenerācijas stacijām Latvijā ir nākotne un bažām, ka kādreiz varētu pietrūkt izejvielu, nav pamata,» pārliecināts Latvijas Biomasas asociācijas «LATbio» valdes loceklis Didzis Palejs. Viņaprāt, Latvija spēs pati sevi apgādāt ar nepieciešamo šķeldu arī tad, ja tiks attīstīti lieli biomasas projekti, turklāt nupat Latvijā ienākuši investori, kuri šķeldas iegūšanai vēlas attīstīt kārkļu plantācijas, un tas apliecina, ka ar laiku biokurināmā ražošana var kļūt par reālu biznesu arī mazākiem uzņēmumiem. «Tās mūsu valstī būs pirmās

Jaunās koģenerācijas stacijas ražošanas jauda būs 45 MW siltumenerģijai un 23 MW elektroenerģijai, gadā tā spēs saražot 230 GWh siltumenerģijas un 110 GWh elektroenerģijas.

kārkļu plantācijas, un esmu pārliecināts, ka ar laiku arī vietējie uzņēmēji saskatīs perspektīvas šajā jomā,» tā D.Palejs, neslēpjot, ka, lai šādu plantāciju iekoptu, sākotnēji nepieciešamas lielas investīcijas, taču pēc tam tās ražo vismaz divdesmit gadus. Turklāt šim mērķim iespējams

piesaistīt līdzfinansējumu. Jāpiebilst, ka pašlaik maksa par berkubikmetru šķeldas vidēji ir 5,80 – 8 lati, neieskaitot PVN.

«Jāatzīst, ka pagaidām vietējā tirgū pieprasījums pēc biokurināmā ir salīdzinoši mazs, bet «Fortum» būvētā biokoģenerācijas stacija noteikti ir pozitīva pārmaiņa visas valsts kontekstā,» tā Latvijas Biomasas asociācijas valdes loceklis.

Cer ieinteresēt eksportētājus

SIA «Fortum Jelgava» valdes priekšsēdētāja Ginta Cimdiņa skaidro, ka jau apmēram divus gadus uzņēmums apzina situāciju biokurināmā ražošanas tirgū. «Pēc pašreizējām aplēsēm, gadā mums būtu nepieciešami 450 tūkstoši berkubikmetri meža šķeldas. Tas, protams, ir ļoti liels apjoms, taču esam pārliecināti, ka šo apjomu spēsim iegūt tepat Latvijā, sadarbojoties ar vietējiem ražotājiem un eksportētājiem. Jau pašlaik esam uzrunājuši vietējos uzņēmējus, un viņi atsaucība apliecina, ka tas ir iespējams,» norāda G.Cimdiņa.

Viņa neslēpj, ka apzināts arī Lietuvas tirgus, taču skaitļi vienalga pierāda, ka biokurināmo iegūt savā teritorijā ir lētāk. «Esam ieinteresēti šķeldu iepirkt tuvākajā apkārtnē, jo tādējādi mēs pirmām kārtām varētu iekonomēt uz transporta izdevumiem. Taču, raugoties no mūsu pozīcijām, tuvu skaitās arī Rīgas osta – tur ir nopietni eksportētāji, kuri Latvijā saražoto šķeldu realizē, piemēram, Skandināvijas valstīs. Ceram, ka viņi savas kravas varētu pagriezt arī uz mūsu pusi,» saka G.Cimdiņa.

Un viņai piekrīt arī D.Palejs, norādot, ka pašlaik eksportēti tiek ievērojami šķeldas apjomi. Taču šo resursu eksportē nevis tāpēc, ka ārpus Latvijas var saņemt labāku maksu. «Kāpēc ražotāji izvēlas eksportēt, nevis biokurināmo realizēt vietējā tirgū? Pirmām kārtām tāpēc, ka vietējā tirgū problēmas sagādā maksātspēja – vietējās katlumājas norēķinās ilgā laika periodā, un šis termiņš, pēc mūsu asociācijas biedru pieredzes, var sasniegt ne tikai trīs, piecus mēnešus, bet pat gadu. Savukārt eksportējot samaksu var saņemt uzreiz,» problēmu ieskicē Latvijas Biomasas asociācijas valdes loceklis. Taču arī viņš uzskata, ka «Fortum Jelgava» ir reālas iespējas konkurēt valstīs, uz kurām šķelda tiek eksportēta šobrīd.

Darbu sāks pēc diviem gadiem

«Pašlaik situāciju tirgū un potenciālos šķeldas piegādātājus esam tikai apzinājuši, taču uz pavasara pusi šim jautājumam ķersimies klāt jau daudz noteiktāk, lai nākamā gada beigās va-

turklāt ar eksportētājiem norēķinās nevis par šķeldas apjomu, bet gan par saražoto enerģiju. Proti, maksāts tiek par megavatstundām, nevis kubikmetriem, kā tas ir vietējā tirgū.

Viens no lielākajiem meža šķeldas ražotājiem valstī ir «Latvijas valsts meži» – piemēram, šī gada šķeldas ražošanas apjoms ir ap 400 tūkstošiem berkubikmetru. Taču, tāpat kā vairumā līdzīga profila uzņēmumos, šķeldas ražošana nav pašmērķis – tas ir subprodukts, kas iegūts meža izstrādes procesā un faktiski ir ciršanas atlieku realizēšana. Taču Latvijā netrūkst arī tādu uzņēmumu, kuri šķeldošanas materiālu iepērk un pēc tam šķeldu pārdod gan vietējā, gan ārzemju tirgū. «Latvijas valsts mežos» skaidro, ka prioritāte šķeldas realizēšanā ir vietējais

Pēc «Fortum Jelgava» aplēsēm, lai nodrošinātu jaunās biokoģenerācijas stacijas darbu, gadā būtu nepieciešami 450 tūkstoši berkubikmetri šķeldas, un uzņēmums orientējas ne tikai uz lielākajiem vietējiem šķeldas ražotājiem, bet arī uz mazajiem uzņēmumiem.

Foto: Ivars Veiliņš

Ginta Cimdiņa, SIA «Fortum Jelgava» valdes priekšsēdētāja:

«2013. gada apkures sezona varētu būt laiks, kas prasīs pārmaiņas šķeldas tirgū, jo Latvijā tiek īstenoti vairāki biokoģenerācijas staciju būvniecības projekti. Plānots, ka darbu stacijas sāks gandrīz vienlaicīgi, un tas nozīmē, ka pieprasījums pēc šķeldas būtiski augs. Savukārt tas ražotājiem vai patērētājiem liks veidot šī kurināmā materiāla rezerves, lai viennēri spētu nodrošināt nepieciešamos apjomus. Tas, protams, prasīs papildu investīcijas, jo būs jābūvē termināļi, kur šīs rezerves uzglabāt.

«Fortum Jelgava» kurināmā rezerves sākotnēji plāno veidot 3 – 5 dienām, taču, ja situācija šķeldas tirgū strauji

mainīsies, būs jāpielāgojas. Jau pašlaik esam uzrunājuši lielākos šķeldas ražotājus, piemēram, «Latvijas valsts mežus», «Latvijas finieri», un tieši lielie uzņēmumi varētu būt tie, kas nodrošinātu lielāko daļu no mūsu jaunajā stacijā nepieciešamā šķeldas apjoma. Apzināties, ka piegādātājiem jābūt vairākiem, lai mēs nebūtu atkarīgi tikai no viena ražotāja, tādēļ optimāli būtu, ja lielie uzņēmumi nodrošinātu katrs, teiksim, 30 – 40 procentus šķeldas, bet pārējo – privāto mežu īpašnieki. Mēs dosim iespēju visiem mazajiem uzņēmumiem, lai tādējādi iedzīvīnātu šķeldas izstrādes un ražošanas darbību, kas Latvijā šobrīd ir panikusi.»

rētu noslēgt līgumus – lai mums būtu garantija, ka siltumenerģijas ražošanai nepieciešamais apjoms, uzsākot darbu jaunajai koģenerācijas stacijai, būs pietiekams, lai cenas būtu prognozējamas,» skaidro G.Cimdiņa.

Jaunajā stacijā kā kurināmo varēs izmantot visu veidu meža un rūpniecības koksnes atliekas, kā arī sausos lauksaimniecības atlikumus, līdz ar to gāze paliks kā papildu kurināmais. «Fortum Jelgava» valdes priekšsēdētāja gan skaidro, ka vismaz pirmos gadus

kā kurināmais tiks izmantota vienīgi šķelda un tikai pēc tam kurināšanai varēs izmantot arī piemaisījumus, piemēram, salmus. Tiesa gan – piemaisījuma apjoms nedrīkstēs pārsniegt desmit procentus.

«Jelgavas Vēstnesis» jau rakstīja, ka šogad paredzēts pabeigt būvlaukuma Rūpniecības ielā 73 sagatavošanu un ielikt stacijas ēkas pamatus. Nākamgad tiks būvēta pati ēka, uzstādītas iekārtas, bet pavasārī, saskaņojot ar Valsts vides dienestu, zem Lielupes plānots uzsākt

saištva izbūvi, kas savienos abus upes krastus, ļaujot nodrošināt visā pilsētā siltumapgādi no viena avota.

Biokoģenerācijas stacijas un nepieciešamās infrastruktūras izbūves izmaksas mērāmas teju 76 miljonos eiro, no kuriem sešus miljonus uzņēmums iegūvis caur Eiropas struktūrfondu atbalsta programmu «Pasākumi centralizētās siltumapgādes sistēmu efektivitātes paaugstināšanai».

Plānots, ka jaunā stacija darbu sāks līdz ar 2013. gada apkures sezonu.

Uzņēmumi perspektīvas saskata vietējā tirgū

■ **Sintija Čepanone**

Vietējais tirgus, kaut arī pašlaik tajā ir ne mazums trūkumu, šķiet pievilcīgāks – atzīt šķeldas ražotāji. Turklāt cerības viņi liek uz vērienīgajiem projektiem, kas pārskatāmā nākotnē Latvijā paredz uzbūvēt vairākas jaudīgas biokoģenerācijas stacijas.

Mazs noiets un problēmas maksāšanas disciplīna – tie ir galvenie trūkumi, uz kuriem šobrīd norāda uzņēmēji, vērtējot vietējo šķeldas tirgu, tomēr ne visi, īpaši mazāki uzņēmumi, gatavi saražoto eksportēt, jo tad jāreķinās gan ar lielāku risku, gan zemākām cenām,

tirgus, taču līdz šim Latvijā nav bijušas tik lielas koģenerācijas stacijas, kas būtu spējīgas ņemt pretī tik lielus apjomus, turklāt visu gadu, ne tikai apkures sezonā. Taču, kā norāda uzņēmumā, tagad tādas stacijas attīstās, piemēram, Rīgā, Ventspilī, Jelgavā, tādēļ ir pārliecība, ka līdz ar to attīstīsies arī vietējais tirgus.

«Lai atmaksātos šķeldu realizēt, nepieciešami pārdošanas apjomi, taču mazās katlumājas tos nespēj nodrošināt. Arī eksporta cenas ir samazinājušās, tieši tāpēc esam paņēmuši pauzi šķeldas ražošanā un domājam, kurā virzienā attīstīties. Pašlaik tikai sniedzam šķeldošanas pakalpojumu, bet, ja situācija tirgū mainīsies, esam gatavi atkal pārorientēties un atsākt gan šķeldas ražošanu, gan realizēšanu. Kad šajā jomā aktīvi darbojamies, gadā ieguvām

ap 200 tūkstošiem kubikmetru šķeldas,» saka Salaspils uzņēmuma SIA «Kilbe» valdes priekšsēdētājs Mārtiņš Ķeviņš.

Taču «Kilbe» nav vienīgais uzņēmums, kurš pašlaik ieņēmis nogaidošu pozīciju. «Ar laiku tas noteikti varētu kļūt ļoti ienesīgs bizness, taču pagaidām nav ne patēriņa, ne īsti iespēju šajā jomā attīstīties mazajiem uzņēmumiem. Jā, var jau šķeldu pārdot uzpircējiem, kuri pēc tam to realizē, teiksim, Lietuvā. Mūsu valstī diemžēl izveidojusies absurda situācija – uz Preiļiem šķeldu ved no Rīgas, it kā mums apkārtnē pašiem savu mežu nebūtu,» spriež zemnieku saimniecības «Majjas» īpašnieks Antons Briška. Viņam pieder ap 100 hektāru meža, un gadā «saskalda» ap 1500 – 2000 kubikmetrus šķeldas. Iepriekšējos gados saimniecība ar

šķeldu nodrošinājis vietējo katlumāju. Viņš vērtē, ka tik nelielos apjomos, kādos strādā viņš, šķeldas uzpircējs jāmeklē tuvāk apkārtnē, lai tas atmaksātos, tāpēc ir pārliecināts, ka, tiklīdz Jelgavā pavērsies stabila iespēja realizēt šķeldu ilgtermiņā, to izmantos apkārtnes nelielo privāto mežu īpašnieki. Tā darītu arī viņš, ja līdzīga koģenerācijas stacija tiktu būvēta Preiļu pusē.

Kā liecina Centrālās statistikas pārvaldes apkopotie dati, no visiem iztērētajiem energoresursiem Latvijā pagājušajā gadā trešā daļa bija atjaunojamie, bet no tiem tikai 13 procenti – kurināmā šķelda. Savukārt šķeldas eksports šī gada pirmajos septiņos mēnešos bijis 1,015 miljonu tonnu apmērā.

